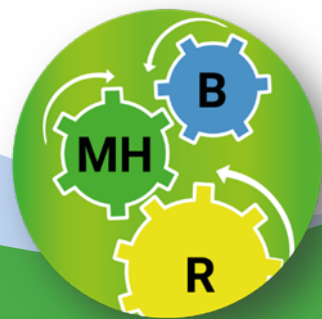

Jaarverslag

2023

Bureau Maatschappelijk Herstel en Rehabilitatie

kwetsbaren in de samenleving een toekomstperspectief

Bureau Maatschappelijk Herstel en Rehabilitatie (MHR) werkt sinds 2008 vanuit het hart van 'aandachtswijken' aan een effectieve rehabilitatie en re-integratie van ex-gedetineerde jongeren van niet-westerse afkomst van 17 tot 27 jaar. De aanpak, de Forsa! methodiek, is in de afgelopen jaren zo bijgeschaafd en vervolmaakt dat deze effectief kan worden ingezet bij deze doelgroep en hun directe omgeving. Door intensieve begeleidingsprogramma's en een integrale aanpak lukt het om met succes recidive en radicalisering tegen te gaan. Ook signaleren we leemtes in de maatschappij en dragen constructief bij aan oplossingen.

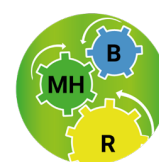
Bureau MHR krijgt erkenning vanuit wetenschappelijke organisaties, zoals Verwey Jonker en Movisie. Het landelijk percentage herhalingen van strafbare feiten ligt op 48%. Het percentage van Bureau MHR ligt rond de 7%. Dit resultaat heeft mede geleid tot een erkenning als Niet-Justitiegebonden Organisatie (NJO) door het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Beste lezer,

Met trots presenteren wij u het jaarverslag van Bureau MHR. Wij zijn zeer dankbaar dat wij onze werkzaamheden weer kunnen voortzetten en willen daarom onze vrijwilligers bedanken voor hun inzet en tomeloze toewijding. Mede dankzij hen hebben wij mooie resultaten kunnen behalen en daar zijn wij trots op.

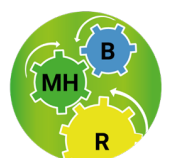
In dit jaarverslag nemen wij u graag mee in de activiteiten en resultaten van Bureau MHR in het afgelopen jaar. Wij hopen u hiermee een goed beeld te geven van ons werk en de impact die wij hebben op het leven van onze jongeren. Met vriendelijke groet,

*Karima Daoudi, directeur Bureau
Maatschappelijk Herstel en Rehabilitatie*

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Programma's	3
Forsa!	4
Prejob.....	7
ORC	8
Al Nour en Horizon	9
Activiteiten in de PI.....	10
Ambassadeursprogramma	11
Al Hidjra.....	13
Mental Art	13
Inzet vrijwilligers.....	14
Deskundigheidsvordering	14
Radicalisering tegengaan	15
Forsa! LVB.....	16
Activiteiten in de buurt.....	16
Voorlichtingen op scholen.....	17
Living Library	17
Burners Impact Programma	18
De organisatie.....	18

Inleiding

Bureau MHR is een organisatie die zich richt op de begeleiding van niet-westerse jongeren en hun familie gedurende en na detentie op verschillende leefgebieden. Wij hebben een unieke aanpak waarbij de jongere en diens familie centraal staan en er rekening wordt gehouden met culturele verschillen. Zo biedt Bureau MHR onder andere begeleiding op het gebied van onderwijs, werk, wonen, financiën en herstel netwerk.

Uit onderzoek blijkt dat niet-westerse jongeren vaker in aanraking komen met justitie dan jongeren van Nederlandse afkomst. In 2019 was bijvoorbeeld 55% van de jongeren in een justitiële jeugdinstelling van niet-westerse afkomst, terwijl zij slechts 12% van de Nederlandse bevolking uitmaken¹. Deze oververtegenwoordiging kan te maken hebben met verschillende factoren, zoals discriminatie, sociaaleconomische achterstand en culturele verschillen.

Om te voorkomen dat deze jongeren terugvallen in crimineel gedrag, is het belangrijk om hen te ondersteunen tijdens en na detentie. Onderzoek heeft aangetoond dat individuele begeleiding door een maatje hierbij kan helpen. Zo blijkt uit een evaluatie van het Mentorprogramma dat jongeren die begeleid werden minder vaak terugvielen in crimineel gedrag dan jongeren die geen begeleiding kregen².

Het belang van begeleiding door een maatje strekt zich ook uit tot verschillende leefgebieden van de jongere. Detentie kan namelijk een grote impact hebben op onderwijs, werk en sociale contacten. Door de begeleiding van een maatje kan de jongere geholpen worden bij het oppakken van deze leefgebieden, wat de kans op succesvolle re-integratie vergroot.

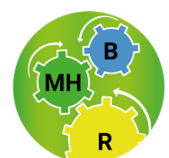
Het is daarom belangrijk dat Bureau MHR deze jongeren begeleidt, omdat wij door onze specifieke aanpak kunnen bijdragen aan een succesvolle re-integratie van deze jongeren en het verminderen van stigma en discriminatie van niet-westerse jongeren en hun familie. Zo blijkt uit een evaluatie van het werk dat de begeleiding bijdraagt aan het vergroten van de zelfredzaamheid en het verminderen van recidive onder niet-westerse jongeren. Door deze positieve resultaten is het van belang dat deze begeleiding blijft bestaan en waar nodig verder wordt uitgebreid.

Programma's

Naast de begeleiding op verschillende leefgebieden, past Bureau MHR ook elementen van herstelgericht werken toe in hun aanpak. Dit betekent dat er niet alleen gekeken wordt naar het strafbare feit dat gepleegd is, maar ook naar de

¹ . <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/35/niet-westerse-jongeren-vaker-in-aanraking-met-justitie>

² H. Ferwerda, J. van den Berg, S. Kunst, E. Nieuwbeerta, & H. Elffers, (2010).

behoefden en wensen van de jongere en diens familie. Er wordt samen met de jongere en diens familie gewerkt aan het herstellen van de relaties die verstoord zijn geraakt door het strafbare gedrag.

Door deze aanpak wordt er niet alleen gewerkt aan het voorkomen van recidive, maar ook aan het herstellen van het vertrouwen in de samenleving en het verminderen van stigma en discriminatie van niet-westerse jongeren en hun familie.

Het toepassen van herstelgericht werken kan ook bijdragen aan de motivatie van de jongere om zich positief te ontwikkelen en te werken aan zijn of haar toekomst. Uit onderzoek blijkt namelijk dat jongeren die herstelgerichte begeleiding krijgen, meer intrinsiek gemotiveerd zijn om te veranderen dan jongeren die een straf opgelegd krijgen³.

Door het combineren van individuele begeleiding met herstelgericht werken, draagt Bureau MHR bij aan een succesvolle re-integratie van niet-westerse jongeren en het verminderen van recidive. Dit is niet alleen van belang voor de betreffende jongeren en hun familie, maar ook voor de samenleving als geheel. Dit doen middels diverse programma's.

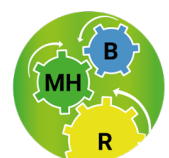
Forsa!

Forsa! is een allesomvattende aanpak voor omvangrijke begeleiding van (ex-)gedetineerde jongeren van niet-westerse afkomst tussen 17 en 27 jaar. Forsa! betekent Kracht in het Spaans en Kans in het Arabisch; dat is precies wat we bieden met ons programma. Het Forsa! programma is een integrale aanpak waarbij we ook inzetten op de begeleiding van de directe omgeving.

Bureau MHR begeleidt jongeren van binnen naar buiten detentie met het programma Forsa! op verschillende leefgebieden, waaronder werk, opleiding, financiën, gezondheid en welzijn, vrijetijdsbesteding, sociaal netwerk, herstel slachtoffer, voorkomen van radicalisering en huisvesting.

Bij elk leefgebied wordt er herstelgericht gewerkt, wat betekent dat er niet alleen gekeken wordt naar het strafbare feit, maar ook naar de behoeften en wensen van de jongere en zijn familie. Op het gebied van werk en opleiding wordt er bijvoorbeeld gekeken naar wat de jongere nodig heeft om zijn of haar talenten en interesses te ontwikkelen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met mogelijke belemmeringen, zoals een gebrek aan zelfvertrouwen of een problematische thuissituatie.

³ <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1473225403001003004>

Op financieel gebied wordt er herstelgericht gewerkt door jongeren te helpen om financieel zelfstandig te worden en te voorkomen dat ze in de toekomst weer in de problemen komen. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar wat de jongere nodig heeft om zijn of haar financiële situatie op orde te brengen, zoals het aanvragen van toeslagen of het leren omgaan met geld.

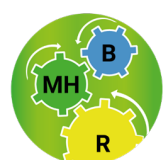
Op het gebied van gezondheid en welzijn wordt er herstelgericht gewerkt door jongeren te ondersteunen bij het vinden van passende zorg en hulpverlening. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar wat de jongere nodig heeft om zijn of haar gezondheid te verbeteren, zoals het vinden van een geschikte behandeling of het ontwikkelen van een gezonde levensstijl.

Vrijtijdsbesteding is belangrijk voor het creëren van een positieve invulling van de dag en het verminderen van verveling en risicovol gedrag. Forsa! biedt daarom herstelgerichte ondersteuning bij het vinden van een geschikte hobby of activiteit. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar wat de jongere leuk vindt om te doen en waar zijn of haar interesses liggen.

Het opbouwen van een sociaal netwerk is van groot belang voor een succesvolle re-integratie. Forsa! biedt daarom herstelgerichte ondersteuning bij het opbouwen van een positief sociaal netwerk. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar wat de jongere nodig heeft om nieuwe contacten te leggen en hoe hij of zij kan omgaan met bestaande relaties.

Forsa! besteedt ook aandacht aan het herstellen van de relatie tussen de jongere en eventuele slachtoffers van het strafbare gedrag. Dit kan bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen in de samenleving en het verminderen van stigma en discriminatie. Op het gebied van herstel slachtoffer wordt er herstelgericht gewerkt door jongeren te helpen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag en zich te verontschuldigen voor de schade die ze hebben veroorzaakt.

“Dankzij jullie heb ik niet alleen mijn schulden kunnen aanpakken, maar heb ik ook een betere relatie met mijn familie kunnen opbouwen. Ik voel me zoveel sterker en klaar voor een nieuwe start!”

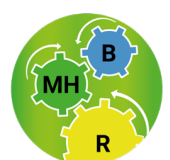

De 8 fases

In de voorbereidende fase (1) wordt de jongere geselecteerd en wordt het maatje geworven en getraind. Dan volgt de intakefase (2) waarin maatje en jongere kennismaken en de hulpvraag op tafel komt. Daarna wordt aan de slag gegaan met de praktische zaken (3) zoals huisvesting, uitkering etc. Het sociaal netwerk (4) wordt in kaart gebracht en we laten de jongeren zien wanneer er sprake is van positieve of negatieve invloeden. In de volgende fases wordt er gewerkt aan het herstel met de naaste familie (5) en aan (6) delict verwerking en herstel slachtoffer. Door het versterken van de identiteit, sociale vaardigheden en het vinden van zinvolle dagbesteding wordt er volop aandacht besteed aan de nieuwe toekomst (7). In de afrondende fase (8) wordt het gehele traject geëvalueerd en het contact tussen het maatje en de jongere zorgvuldig afgesloten.

In 2023 heeft Bureau MHR opnieuw veel jongeren weten te bereiken met het project Forsa! Dit was mede mogelijk doordat de PI's (penitentiaire inrichtingen) weer toegankelijk waren voor bezoek. In 2023 zijn wij actief geweest in de diverse PI's waaronder Alphen, Krimpen, Dordrecht, Hoogvliet en Schie. Wij danken hun voor de warme samenwerking.

Het team van Bureau MHR heeft zich ingezet om deze jongeren te ondersteunen en begeleiden tijdens hun detentieperiode en bij hun re-integratie in de samenleving. Met trots kunnen we vermelden dat we een recidivepercentage hebben weten te realiseren van slechts 6%. Dit resultaat toont aan dat ons werk van grote waarde is voor zowel de jongeren zelf als de samenleving als geheel. We blijven ons inzetten voor een veiligere en rechtvaardigere samenleving en kijken uit naar de voortzetting van ons werk in de toekomst.

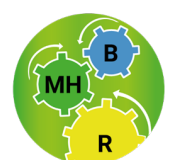
Prejob

In het verlengde van Forsa! is een **PreJob** training ontwikkeld. Deze is specifiek gericht op het vinden van een opleiding en/of werk. Ook is er een aanvulling op de Forsa! methodiek ontwikkeld voor jongeren met een Licht Verstandelijke Beperking (**Forsa! LVB**).

Het project Prejob heeft als doel de jongeren voor te bereiden op de arbeidsmarkt en zo bij te dragen aan hun toekomstperspectief. Het project kan verschillende doelstellingen hebben, zoals het verminderen van jeugdwerkloosheid en het bieden van een kans aan jongeren die het moeilijk hebben om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt. Hieronder wordt een mogelijke opzet van het Prejob project beschreven:

1. **Assessment:** Allereerst wordt een assessment uitgevoerd om de kwalificaties, vaardigheden en interesses van de deelnemers te bepalen. Dit assessment kan worden uitgevoerd door middel van gesprekken, tests en/of observatie.
2. **Training en begeleiding:** Op basis van het assessment wordt een training- en begeleidingsplan opgesteld. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit opleidingen, workshops en coaching om de jongeren te helpen hun vaardigheden te verbeteren, hun zelfvertrouwen te vergroten en hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.
3. **Stage- en werkervaring:** Na de training krijgen de jongeren de mogelijkheid om werkervaring op te doen door middel van stages en/of vrijwilligerswerk. Dit kan hen helpen om de opgedane vaardigheden in de praktijk te brengen en om te wennen aan een werkomgeving.
4. **Job search:** Tot slot wordt er geholpen bij het zoeken naar een baan. Dit kan door middel van jobcoaching, netwerkactiviteiten en het samenwerken met werkgevers die bereid zijn om jongeren in dienst te nemen.

Prejob helpt de jongeren hun toekomstperspectief te verbeteren en een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij. Het succes van het project hangt af van verschillende factoren, waaronder de betrokkenheid van de jongeren, de kwaliteit van de training en begeleiding en de samenwerking met werkgevers. Met een goede aanpak kan Prejob bijdragen aan het verminderen van jeugdwerkloosheid en zo de toekomst van jongeren verbeteren.

"Dankzij dit programma voel ik me veel meer ready om de arbeidsmarkt te betreden en heb ik echt het gevoel dat ik een betere toekomst tegemoet ga!"

De werkgelegenheid is toegenomen en dit komt de jongeren ten goede. Er zijn hierdoor veel jongeren aan werk geholpen. De VOG kan hierin een belemmering zijn, echter krijgen alle vrijwilligers een training vanuit Justitie over de mogelijkheden omtrent de aanvraag van VOG. Vaak is hier meer mogelijk dan veel jongeren denken. Het grote netwerk aan werkgevers en de ondersteuning bij het opstellen van een CV en motivatiebrief heeft ertoe geleid dat veel Forsa! jongeren een baan hebben weten te bemachtigen.

ORC

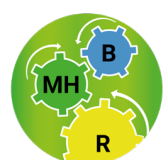
Voor jongeren van Bureau MHR is het van groot belang dat er na detentie een re-integratiecentrum is waar zij aan hun toekomst kunnen werken. Het re-integratiecentrum ORC biedt jongeren de mogelijkheid om zichzelf opnieuw uit te vinden en zich voor te bereiden op hun terugkeer naar de maatschappij.

Jongeren die uit detentie komen, staan voor een aantal uitdagingen. Ze hebben vaak een periode van afwezigheid op hun cv, een gebrek aan relevante vaardigheden en mogelijk een beperkt netwerk. Daarbij kunnen ze ook te maken krijgen met stigmatisering en negatieve percepties van werkgevers. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel ex-gedeteneerden te maken hebben met werkloosheid en onderbenutting van hun vaardigheden.

Het ORC kan voor jongeren een veilige omgeving bieden waarin ze kunnen werken aan hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld door middel van trainingen, workshops en coaching. Door deze begeleiding kunnen jongeren hun vaardigheden en kennis opdoen en vergroten, hun zelfvertrouwen opbouwen en hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Daarbij biedt ORC ook de mogelijkheid om werkervaring op te doen via stages en/of vrijwilligerswerk. Hierdoor kunnen jongeren hun vaardigheden in de praktijk brengen en wennen aan een werkomgeving. Ook kunnen ze hun netwerk vergroten en zo hun kansen op de arbeidsmarkt verder verbeteren.

Het hebben van een re-integratiecentrum zoals ORC kan het verschil maken voor jongeren die uit detentie komen. Door hen te ondersteunen bij hun re-integratie in de maatschappij en hen te helpen bij het vinden van werk, kan het centrum hen een betere toekomst bieden en bijdragen aan het verminderen van recidive.

Maatje die je opwacht wanneer je vrij komt

Yes! Eindelijk vrij! Na maanden van opgesloten zitten, kan ik eindelijk weer naar buiten en lekker genieten van de frisse lucht. Mijn maatje staat al buiten op me te wachten! Hij heeft me de hele tijd gesteund tijdens mijn gevangenschap en heeft me echt geholpen om door te zetten. Samen lopen we naar de bushalte en praten we over onze plannen voor de toekomst op weg naar het ORC. Het voelt goed om weer bij hem te zijn en ik weet dat hij me zal blijven steunen om weer een normaal leven op te bouwen. Ik ben vastbesloten om niet terug te vallen in mijn oude leven. Mijn maatje zal me blijven begeleiden en helpen om mijn leven weer op de rails te krijgen. Het ORC is de perfecte plek om op een laagdrempelige wijze aan mijn toekomst te werken.

Al Nour en Horizon

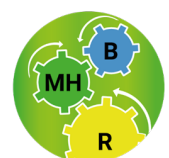
Al Nour en Horizon een empoweringsprogramma voor moeders en zussen van gedetineerde jongeren en vaders en broers. Zij krijgen hulp bij de verwerking van het gezinsprobleem en worden bijgestaan in de ondersteuning die zij aan hun zoon of broer willen bieden. De moeders en dochters ontwikkelen een positieve en krachtige houding en nemen hun rol in het herstelproces. In de loop der jaren zochten de moeders en dochters elkaar op en ontstond er een ontmoetingsplek. Op vraag van de vrouwen werden verschillende activiteiten opgezet, van Nederlandse les, fietsles, naailes tot groepsgesprekken over persoonlijke en/of maatschappelijke problemen. Daarbij organiseren zij gezamenlijk activiteiten in de wijk en ondersteunen zij andere vrouwen die tegen problemen aanlopen.

Al Nour richt zich op vrouwen in de leeftijd van 18 tot 60 jaar die wonen in de wijk Moerwijk of in omliggende wijken in Zuidwest⁴. Drie dagen in de week is de ontmoetingsruimte open voor de vrouwen. De vaste deelnemersgroep bestaat uit ongeveer 60 vrouwen. Daarnaast hebben we een groep van 16 vrijwilligers die helpt bij de activiteiten, huisbezoeken aflegt en die de ogen en oren zijn van de wijk. Wij noemen hen vertrouwensvrouwen of vertrouwensmoeders.

In de loop der jaren zijn de doelen voor Al Nour uitgebreid. Deze zijn als volgt:

1. Het bieden van persoonlijke begeleiding aan sociaal geïsoleerde vrouwen, zodat zij zich persoonlijk en maatschappelijk ontwikkelen;
2. Ontwikkelen van actieve wijkmoeders;

⁴ Inwoneraantal Moerwijk: 24.920. Uit: Buurtmonitor, Den Haag

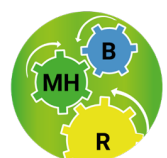
3. Talentontwikkeling in de wijk;
4. Het bieden van activiteiten zoals computerles, Nederlandse taalles, sportles etc. zodat vrouwen meer zelfvertrouwen opbouwen en daadwerkelijk kunnen participeren en actief meedoen in de wijk;
5. Het realiseren van doorstroming naar instellingen/organisaties (in de wijk), zodat vrouwen (vrijwilligers)werkervaring kunnen opdoen en op termijn betaald werk (of opleiding) vinden.

Activiteiten in de PI

Re-integratie begint al in de PI. Gedurende detentie hebben de jongeren vaak tijd over om na te denken over hun toekomst. Buiten de reguliere bezoeken, is dit de geschikte periode om de jongeren middels activiteiten hierbij te ondersteunen. Zo ondersteunen de Forsa! vrijwilligers in het Re-Integratie Centrum (RIC) van de PI. Dit is een plek waar gedetineerde terecht kunnen om zelf te werken aan de basisvoorwaarden van hun re-integratie. Daarnaast participeren we in het 'wandeloende spreekuur' in de PI Hoogvliet en PI De Schie. Gedurende het spreekuur lopen de vrijwilligers in het weekend rond op de afdeling waar zij in gesprek gaan met de gedetineerden.

Wanneer er in het gesprek hulpvragen naar boven komen, wordt er een intakegesprek ingepland en in het Forsa!-traject ingang gezet. Ook houden we spreekuur in de PI Krimpen a/d IJssel. In het kader van moreel besef en herstel met netwerk, geven wij trainingen die hierop aansluiten. Dit is in sommige gevallen in samenwerking met de geestelijke verzorging. Eveneens sluiten vrijwilligers aan bij de geestelijke verzorging. Wij zien dat geestelijke verzorging een verbindende factor

heeft. Dit verlaagt de drempel tot de doorstroom naar de die in het ORC worden georganiseerd.

Ambassadeursprogramma

Bureau MHR heeft een bijzonder ambassadeursprogramma opgezet waarbij ex-gedetineerden worden opgeleid tot sprekers. Het doel van dit programma is om de strafrechterketen op een positieve manier te beïnvloeden en te streven naar een effectief en eerlijk strafrecht. Daarbij willen wij dat de ambassadeurs zich verder ontwikkelen in dit vak waardoor zij mogelijk in de toekomst hun brood hiermee kunnen verdienen.

De ex-gedetineerden die deelnemen aan het ambassadeursprogramma hebben allemaal een andere achtergrond en levensverhaal. Door middel van trainingen worden ze opgeleid tot sprekers die hun ervaringen delen met verschillende doelgroepen, zoals studenten, professionals en beleidsmakers.

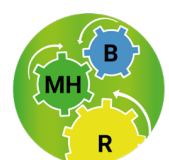
De ambassadeurs spreken openlijk over hun verleden, de omstandigheden die hebben geleid tot hun detentie en hun persoonlijke groei tijdens en na detentie. Door het delen van deze verhalen hopen de ambassadeurs een positieve verandering teweeg te brengen in de strafrechterketen.

Het ambassadeursprogramma biedt niet alleen een platform voor ex-gedetineerden om hun stem te laten horen, maar het geeft hun ook de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden te leren en zichzelf verder te ontwikkelen. Zo kunnen ze hun ervaringen omzetten in iets positiefs en bijdragen aan de samenleving.

Het ambassadeursprogramma is een uniek initiatief van Bureau MHR dat niet alleen bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling van de ex-gedetineerden, maar ook aan een effectiever en eerlijker strafrecht

Ongeveer 74% van de gevangenisstraffen duurt korter dan drie maanden. Deze straffen dragen niet bij aan re-integratie en herstel, maar vergroot juist de kloof tussen de dader en de samenleving en het risico op recidive. Zo blijkt uit onderzoek van RSJ dat 50% van de justitiabelen binnen een maand uitstroomt. Dit is te kort om een detentie- en re-integratieplan op te stellen. Daarnaast wordt slechts 10% van de korte straffen opgelegd in combinatie met reclasseringstoezicht. Dit zijn maar een aantal percentages waaruit blijkt dat dit strafbeleid averechts werkt en herzien dient te worden.

Rick Schreuder, een getalenteerde verhalenverteller, presentator en acteur, was onze trainer tijdens de eerste sessies van het Ambassadeursprogramma. Samen met de deelnemers, Kaouther, Frank, Yassine, Iris en Tolga, hielp hij hen bij het achterhalen van hun kracht en motivatie, die essentieel zijn voor hun verhalen. Na

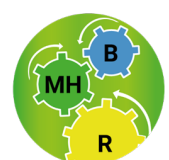
deze educatieve en aangename sessies, ging het Ambassadeursprogramma op reis naar Marrakech.

Deze reis was een onvergetelijke ervaring voor de deelnemers, waarbij ze de kans kregen om te werken aan hun ondernemerschap en spreken in een nieuwe omgeving met een andere taal en cultuur. Nizar El Manouzi, een acteur en presentator, hielp hen bij de trainingssessies en ze werden zelfs voor één dag gekoppeld aan een local uit Marrakech om hun verhaal zo goed mogelijk te vertellen.

Later werden de deelnemers bijgeschoold door Frans Douw, medeoprichter van Stichting Herstel en Terugkeer, en Danny Jacksteit, professioneel spreker en ervaringsdeskundige. Zij deelden tips en adviezen over het sprekersvak en benadrukten het belang om bij jezelf te blijven en je eigen pijn en vooroordelen schoon te maken.

Daarbij hebben de deelnemers een mediatraining gekregen van Eppa, een communicatie- en adviesbureau. De training gaf de deelnemers handvatten hoe ze kunnen omgaan met moeilijke vragen en bij de kern van hun verhaal kunnen blijven.

Het Ambassadeursprogramma heeft de deelnemers geholpen bij het ontwikkelen van hun spreekvaardigheden en ondernemerschap, hoe om te gaan met de media en hen de kans gegeven om te groeien en te leren in een nieuwe omgeving met inspirerende trainers. We zijn trots op de geboekte resultaten en zullen deze voortzetten

Al Hidjra

In Nederlandse detentiecentra verblijven veel Marokkanen die geen recht (meer) hebben op verblijf in Nederland en voor wie de terugkeer naar het land van oorsprong, Marokko, geregeld moet worden. Dit is echter niet eenvoudig want het uitzetten van deze personen heeft veel meer om handen dan hen in een vliegtuig zetten en uitzwaaien. Het levert een steeds groter groeiend probleem op in de Nederlandse samenleving.

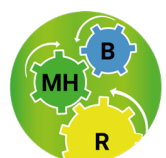
Jaarlijks gaat het om zo'n honderd Marokkanen, die terug moeten naar hun vaderland. Maar het alleen maar uitzetten, zonder perspectief, leidt vaak direct tot problemen, zowel voor de betrokkene als voor de autoriteiten. Zo verdwijnen, direct na uitzetting, velen direct in het illegale, vaak criminele, circuit. Om dit te voorkomen worden de Marokkanen vaak langer dan noodzakelijk in vreemdelingenbewaring gehouden. Een situatie die op zowel humanitaire als op financiële gronden onwenselijk is, want een persoon in detentie kost de samenleving ten minste 250 euro per dag.

Wij hebben ons in 2023 vooral gericht op voorlichtingen aan de casemanagers en detentiecentra in het kader van deskundigheidsbevordering. De detentiecentra hebben geregeld te maken met escalaties. Daarbij is er veel onbegrip over de motieven en gedragingen van de gedetineerden. Eveneens zijn wij meermaals aangeschoven bij casus overleggen om onze expertise te delen en in individuele casussen is ondersteund bij de terugkeer van Marokkanen.

Mental Art

Voor de maatjes hebben we een programma ontwikkeld waarbij we gebruik maken van verschillende vormen van beeldende kunst, zoals schilderen, tekenen en beeldhouwen. Door deze kunstvormen te gebruiken, hopen we dat de maatjes zich beter kunnen uiten en hun emoties beter kunnen begrijpen. We geloven dat deze vorm van kunsttherapie de maatjes kan helpen om hun mentale gesteldheid te verbeteren en beter om te gaan met hun persoonlijke uitdagingen.

Voor de jongeren die uit detentie komen, hebben we een apart project ontwikkeld dat gericht is op het creëren van een positieve en veilige omgeving waarin zij hun creativiteit kunnen uiten. We hopen dat deze vorm van kunsttherapie hen kan helpen om hun emoties te reguleren en hen in staat stelt om hun gevoelens op een gezonde manier te uiten. We zijn ervan overtuigd dat dit project de jongeren kan helpen om hun zelfvertrouwen te vergroten en hen kan helpen bij hun re-integratie in de maatschappij.

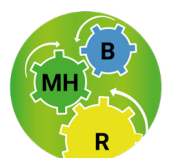

Inzet vrijwilligers

Door de corona-crisis is het aantal vrijwilligers wat teruggelopen ten opzichte van de jaren daarvoor. De vrijwilligers hebben het vaak in hun privéleven ook zwaarder, waardoor de prioriteit naar verschuift (zie het kopje Mental-Art voor meer informatie over wat Bureau MHR in 2023 zal doen voor maatjes die kampen met mentale problemen). Dat neemt niet weg dat er nog voldoende vrijwilligers overblijven die zich dagelijks met hart en ziel inzetten voor de jongeren en niet te vergeten het netwerk. De coördinatoren zetten zich hard in om nieuwe vrijwilligers te werven. De vrijwilligers reizen dagelijks op en neer naar de PI waar zij een plan van aanpak opstellen met de jongeren. Door alle leefgebieden in kaart te brengen, ontstaat er een integrale aanpak. Er wordt stapje voor stapje een toekomstperspectief voor de jongere geschetst en hiermee een stip op de horizon. De vrijwilligers werken nauw samen met de ketenpartners in de PI en buiten de PI. Elke maand organiseert Bureau MHR een training voor de vrijwilligers in het kader van deskundigheidsbevordering.

Deskundigheidsbevordering

Tijdens de trainingen krijgen de vrijwilligers de kans om hun kennis en vaardigheden op het gebied van re-integratie te verbeteren en uit te breiden.

De trainingen zijn gericht op verschillende onderwerpen, waaronder re-integratiebegeleiding, communicatievaardigheden, conflictbemiddeling, en de omgang met gedetineerden en hun families. Daarbij volgen de maatjes training ten aanzien van LVB, radicalisering, moreel besef en hulp bij praktische zaken zoals schulden en VOG aanvraag. De trainers zijn experts op hun vakgebied en delen hun kennis en ervaring met de vrijwilligers.

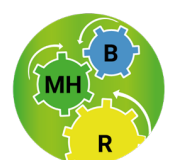
Deze trainingen zijn van onschatbare waarde voor de vrijwilligers van Bureau MHR, omdat ze hen in staat stellen om de ex-gedetineerden die ze begeleiden beter te ondersteunen en te helpen bij hun re-integratie. Door de regelmatige trainingen blijven de vrijwilligers up-to-date met de nieuwste ontwikkelingen en trends op het gebied van re-integratie, waardoor ze hun werk effectiever kunnen uitvoeren.

Bureau MHR is trots op haar toegewijde vrijwilligers en hun inzet om ex-gedetineerden te helpen bij hun re-integratie in de samenleving. De maandelijkse trainingen zijn een belangrijk onderdeel van de deskundigheidsbevordering en dragen bij aan de succesvolle re-integratie van de ex-gedetineerden.

Radicalisering tegengaan

Een van de belangrijkste manieren waarop we radicalisering tegengaan, is door het bieden van individuele begeleiding en coaching aan de jongeren die gevoelig zijn voor extremistische ideologieën. Dit gebeurt bijvoorbeeld door middel van trainingen, gesprekken en het bieden van praktische hulp en ondersteuning. Door het bieden van een alternatief perspectief en het stimuleren van kritisch denken, helpen we mensen zich te bevrijden van extremistische denkbeelden en zich te richten op een meer positieve toekomst. Dit doen wij onder meer met jongeren uit de week die deelnemen aan de activiteiten in het ORC en de jongeren van Forsa!.

Daarnaast zijn we ook actief in het geven van voorlichting over radicalisering en extremisme. Dit gebeurt bijvoorbeeld door middel van workshops en trainingen voor scholen, gemeenten en andere instanties die hiermee te maken hebben. Door het vergroten van bewustzijn en kennis over deze onderwerpen, kunnen mensen signalen van radicalisering beter herkennen en vroegtijdig ingrijpen.

Tot slot ondersteunen we ook preventieve maatregelen om radicalisering te voorkomen. Zo werken we bijvoorbeeld samen met gemeenten en andere instanties om een omgeving te creëren waarin radicalisering minder kans heeft om te ontstaan. Hierbij kan gedacht worden aan het organiseren van activiteiten voor jongeren, het versterken van sociale cohesie en het bevorderen van inclusie.

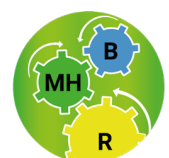
Al met al zijn we op verschillende manieren actief bezig met het tegengaan van radicalisering. Door middel van individuele begeleiding, voorlichting en preventieve maatregelen zetten we ons in om radicalisering te voorkomen en een veilige en inclusieve samenleving te bevorderen.

Forsa! LVB

Ongeveer 40% van de jongeren in begeleiding is licht verstandelijk beperkt (LVB). Dit tegenover het landelijk gemiddelde van 1 op de 17 mensen. De kans dat iemand met een LVB in de criminaliteit belandt is dus vele malen groter dan iemand met een normaal- of hoog IQ. Dit komt omdat zij extra kwetsbaar zijn voor het ontwikkelen van crimineel gedrag, door overvraging, minder zelfcontrole, laag zelfbeeld of inlevingsvermogen. Omdat zij vaak oorzaak en gevolg lastig kunnen inschatten en makkelijk beïnvloedbaar zijn, komt criminele uitbuiting om de hoek kijken. Om deze reden heeft Forsa! een specifieke aanpak ontwikkeld speciaal gericht op LVB-jongeren. In detentie wordt een SCIL test afgenomen. Met de SCIL is snel en eenvoudig vast te stellen of er mogelijk sprake is van een LVB. Dit gegeven maakt het voor het maatje mogelijk om maatwerk toe te passen in de begeleiding. In overleg met de casemanagers, of mogelijk andere ketenpartners, wordt de afweging gemaakt of verder onderzoek naar mogelijke beperkingen of stoornissen nodig is. De intensiteit van de begeleiding hangt nauw samen met de mogelijke mate van zelfredzaamheid op de verschillende leefgebieden. In sommige gevallen is structurele ondersteuning gewenst, in dat geval wordt er gekeken naar de optie van bijvoorbeeld begeleid wonen. Speciaal voor deze doelgroep is eveneens de Forsa! applicatie ontwikkeld. De applicatie ondersteunt de jongeren in het begeleidingstraject. De applicatie geeft inzicht op de verschillende leefgebieden.

Activiteiten in de buurt

Bureau MHR zet zich actief in om criminaliteit te voorkomen. Dit doen wij door middel van verschillende activiteiten en programma's die gericht zijn op het versterken van de band tussen de buurt en de lokale autoriteiten.

Een van onze belangrijkste manieren om criminaliteit te voorkomen is door middel van buurtgerichte initiatieven en projecten. Hierbij werken wij samen met de lokale gemeenschap, de politie en andere instanties om een veilige en gezonde omgeving te creëren. We organiseren bijvoorbeeld activiteiten voor jongeren, zoals sporttoernooien en workshops, om hen te betrekken bij de buurt en hen een positieve uitlaatklep te bieden.

Daarnaast werken wij aan het vergroten van bewustzijn en kennis over criminaliteit en de gevolgen hiervan. Wij bieden voorlichting en trainingen aan buurtbewoners en andere belanghebbenden om hen te leren hoe ze criminaliteit kunnen herkennen en voorkomen. Ook werken wij samen met scholen en andere instanties om jongeren te informeren over de gevaren van criminaliteit en hen te stimuleren om positieve keuzes te maken.

Ten slotte werken wij aan het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt door het creëren van een sterke gemeenschap. Wij bevorderen de sociale cohesie en inclusie door het organiseren van buurtbijeenkomsten en evenementen waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten en leren kennen.

Bureau MHR zich op verschillende manieren in voor de preventie van criminaliteit. Door middel van buurtgerichte initiatieven, voorlichting en het versterken van de gemeenschap werken wij aan een veilige en gezonde omgeving voor alle bewoners.

Voorlichtingen op scholen

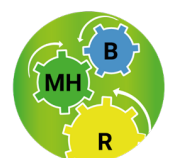
Bureau MHR zet zich actief in om jongeren bewust te maken van de gevaren van criminaliteit en hen te helpen een positieve toekomst op te bouwen. Daarom geven wij voorlichtingen op scholen over ons werk met ex-gedetineerden en het belang van preventie van criminaliteit.

Tijdens deze voorlichtingen vertellen wij over ons werk met ex-gedetineerden en de begeleiding die wij bieden om hen succesvol te laten re-integreren in de samenleving. Ook wijzen wij op de gevaren en gevolgen van criminaliteit, zoals detentie en de impact op slachtoffers en hun familie.

Daarnaast bieden wij sollicitatietrainingen aan, waarbij wij jongeren leren hoe zij zichzelf kunnen presenteren tijdens sollicitatiegesprekken en hoe zij hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten. Door het bieden van deze trainingen willen wij jongeren stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij en hen helpen bij het vinden van een stage.

Living Library

In januari van 2024 organiseren wij een evenement met onze ambassadeurs als promotie voor hun website www.vrijesprekers.nl Tijdens event hebben de bezoekers

de mogelijkheid om met de ambassadeurs in contact te treden middels een groeps gesprek. De ambassadeurs delen hun verhaal en naar aanleiding hiervan ontstaat het gesprek. Rick Schreuder zal gedurende de avond meerdere verhalen delen. Wij hopen op een inspirerende avond.

Burners Impact Programma

Het Burners Impact programma is ontwikkelt in samenwerking met Nizar El Manouzi naar aanleiding van zijn film Burners. Deze film vertelt het verhaal van jongeren uit Marokko die de moeilijke beslissing nemen om de oversteek naar 'kansrijk' Europa te maken. Ze verbranden symbolisch hun paspoort, waarmee ze hun identiteit opofferen in de hoop op een nieuw bestaan. Helaas blijkt dit in de realiteit niet altijd een succesvolle stap te zijn.

In Nederland hebben we jongeren die over een paspoort beschikken maar zichzelf toch als kansarm beschouwen. In samenwerking met Nizar en de mbo-scholen Zadkine en Albeda, zijn wij daarom bezig met de ontwikkeling van een nieuw project genaamd Burners Be Creative. Dit project richt zich op jongeren die op zoek zijn naar zichzelf en hun mogelijkheden. Burners Be Creative is een intensieve reis waarin jongeren stapsgewijs ontdekken wie ze zijn, wat ze willen, wat ze kunnen en wie ze kennen. Ze volgen workshops, nemen deel aan meeloopdagen en maken zelfs een film over zichzelf. Deze workshops zijn gericht op competenties die niet altijd direct aan bod komen in het reguliere schoolsysteem. Daarnaast brengen we hen in contact met potentiële stageplekken, werkgevers of helpen we hen met het opstellen van een eigen (ondernemings)plan. Aan het einde van het project ontvangen zij een symbolisch paspoort als teken van hun persoonlijke groei en ontwikkeling.

De organisatie

Bestuur

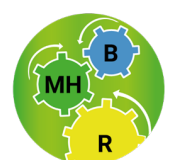
Voorzitter: Lisette Rozalde van Trigt – van der Biezen

Penningmeester: Layla El Arbaoui

Secretaris: Marianne van Pelt

Directie Directeur

Karima Daoudi

Standaardformulier publicatieplicht ANBI Algemeen

1 Algemene gegevens instelling

Naam
 Nummer Kamer van Koophandel (*)

Contactgegevens. Vul minimaal 1 van de velden Adres, Telefoonnummer of E-mailadres in.

Adres
 Telefoonnummer
 E-mailadres
 Website (*)
 RSIN (**)

Actief in sector (*)

In welke landen is uw instelling actief? (*)

Aantal medewerkers (*) Betaalde personeelsleden in gemiddeld aantal fte gedurende het boekjaar.

Aantal vrijwilligers (*) Vrijwilligers die zich regelmatig (meer dan 3 keer per jaar) inzetten voor uw instelling.

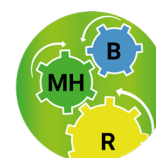
Statutair bestuur van de instelling

Naam bestuurslid	Functie bestuurslid
<input type="text" value="van Trigt - van der Biezen, Lisette Rozalda"/>	<input type="text" value="Voorzitter"/>
<input type="text" value="El Arbaoui, Layla"/>	<input type="text" value="Penningmeester"/>
<input type="text" value="El Mokhtari - van Pelt, Maria Jannigje Wilhelmina"/>	<input type="text" value="Secretaris"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Overige informatie bestuur (*)

- Doelgroepen (*) (meerdere opties mogelijk)
☐ Algemeen publiek	☐ Kinderen	☐ Slachtoffers van geweld
☐ Alleenstaande ouders	☐ Lhbtqi+	☐ Slachtoffers van natuurrampen
☒ Analfabeten	☐ Mensen met een beperking	☐ Slachtoffers van oorlog
☐ Chronisch zieken	☐ Milieu	☐ Slachtoffers van seksueel misbruik
☒ Dak- en thuislozen	☐ Minderheden	☒ Studenten
☐ Dieren	☐ Minima	☐ Verslaafden
☒ Gedetineerden	☐ Natuurgebieden	☐ Vluchtelingen
☐ Gelovigen	☐ Oceanen en zeeën	☒ Vrouwen en meisjes
☐ Gemeenschappen	☐ Ouderen	☐ Werklozen
☒ Jongeren	☐ Patiënten	☐ Wildlife
		☐ Overig

(*) Optioneel veld, niet verplicht (**) Verplicht veld, ook voor buiten Nederland gevestigde instellingen

1 Algemeen (vervolg)**Doelstelling**

Statutaire doelstelling van de instelling.
Wat wil de instelling bereiken?

De stichting heeft ten doel het bespoedigen van de rehabilitatie en re-integratie van jeugdige daders en hun netwerk in hun omgeving en in de maatschappij in het algemeen. Het leveren van een bijdragen aan het reduceren van criminaliteit en het vergroten van het veiligheidsgevoel binnen de samenleving. Het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Hoofdpijnen beleidsplan

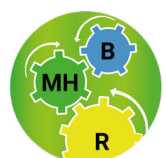
Geef hier antwoord op onderstaande vragen of vul na de laatste vraag over het beleidsplan de url in naar het beleidsplan.
In dit beleidsplan moet minimaal antwoord gegeven worden op de in dit formulier gestelde vragen over het beleidsplan.

Welke werkzaamheden verricht de instelling?
Wanneer worden welke werkzaamheden uitgevoerd? En hoe dragen die bij aan het realiseren van de doelstelling?

De maatjes van Bureau MHR begeleiden (ex-)gedetineerde jongeren in de leeftijd van 17/tm 27 jaar op de volgende zeven leefgebieden: werk, opleiding, financiën, vrijetijdsbesteding, gezondheid/welzijn, herstel netwerk, herstel slachtoffer. De maatjes bezoeken de jongeren in detentie en vangen hen op wanneer ze vrijkomen. De begeleiding vindt plaats in samenwerking met onder andere DJI, reclassering en gemeenten. De vrijwilligers zijn belangenloos en zetten zich met hart en ziel in voor de doelgroep. Het vrijwilliger kader stimuleert de intrinsieke motivatie van de jongeren. Door de intensieve inzet en hand in hand begeleiding, zijn de maatjes het spin in het web in de complexe wereld waar de jongeren zich in bevinden. Wij laten de jongeren los wanneer wij in de veronderstelling zijn dat ze zelfredzaam kunnen functioneren. Het recidivepercentage van de jongeren die bij ons in begeleiding zijn ligt jaarlijk tussen de 6% - 8% tegenover het landelijk gemiddelde van 40%.

Hoe krijgt de instelling inkomsten?

Bureau MHR is afhankelijk van subsidies en fondsen. Dit kan jaarlijks variëren en is afhankelijk van de actieve projecten.

1 Algemeen (vervolg)

Op welke manier en aan welke doelen worden de verkregen inkomsten besteed? Als uw instelling vermogen aanhoudt, vul dan in waar en op welke manier dit vermogen wordt aangehouden (bijvoorbeeld spaarrekening, beleggingen etc).

De inkomsten worden besteed aan de diverse projecten van Bureau MHR. Dit is onder meer Forsa! met de begeleiding van (ex-) gedetineerden jongeren. Al Nour het programma dat zich richt op de begeleiding van de moeders en zussen van de jongeren en eveneens vrouwen uit de wijk die vaak geïsoleerd leven. Horizon het programma voor vaders en broers. Het ambassadeursprogramma waarbij ex-gedetineerden worden opgeleid tot sprekers voor een effectiever en beteknisvol strefrecht.

Url van het beleidsplan
Vul de link in waar het beleidsplan te vinden is.

<https://bureauhr.nl/wp-content/uploads/2023/02/Meerjarenbeleidsplan-2021-2023-UPL.pdf>

Beloningsbeleid

Beloningsbeleid voor het statutaire bestuur, voor de leden van het beleidsbepalend orgaan en voor het personeel (bijvoorbeeld CAO of salarisregeling).

De bestuursleden ontvangen een marktconforme vrijwilligersvergoeding. De leden van het beleidsbepalende orgaan en het personeel ontvangen een salaris conform de CAO-richtlijnen van Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening

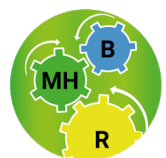
Activiteitenverslag

Noem de activiteiten die zijn uitgevoerd. Of vul bij de volgende vraag de url in naar het activiteitenverslag, of de url naar het jaarrekening als daarin de activiteiten van het betreffende boekjaar duidelijk zijn beschreven.

De activiteiten zijn opgenomen in het jaarverslag. Zie onderstaand de link.

Url van het activiteitenverslag. Vul de link in waar het activiteitenverslag te vinden is.

<https://bureauhr.nl/wp-content/uploads/2023/02/Jaarverslag-2021.pdf>

2 Balans

Balansdatum 0 1 - 0 1 - 2 0 2 3 Vul de balansdatum in. Als u daarna verdergaat verschijnen automatisch de jaartallen boven de kolommen.

Activa

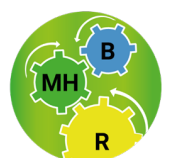
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa	€ 13873	€ 14718
Financiële vaste activa	€ 4500	€ 4500
	€	€
Voorraden	€ 0	€ 0
Vorderingen & overlopende activa	€ 5019	€ 919
Effecten	€ 0	€ 0
Liquide middelen	€ 628962	€ 554350
	€	€
Totaal	€	€

Passiva

Continuïteitsreserve	€	€
Bestemmingsreserve	€ 0	€ 0
Herwaarderingsreserve	€ 0	€ 0
Overige reserves	€ 2986840	€ 3705080
	€	€
Bestemmingsfondsen	€ 0	€ 0
Voorzieningen	€	€
Langlopende schulden	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden	€ 365941	€ 69680
	€	€
Totaal	€	€

Toelichting Geef hier een toelichting bij de balans of vul de url naar de jaarrekening in als hier een toelichting in is opgenomen.

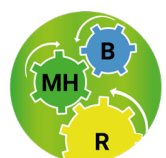
Large empty text area for providing a disclosure or URL to the annual financial statement.

3 Staat van baten en lasten

Baten

Subsidies van overheden	€ 339587	€ 580408
Subsidies van andere instellingen zonder winststreven	€ 0	€ 0
Overige subsidies	€ 273175	€ 474177
Baten van subsidies	€	€
Baten sponsorbijdragen	€ 0	€ 0
Giften en donaties van particulieren	€ 0	€ 0
Nalatenschappen	€ 0	€ 0
Bijdragen van loterijinstellingen	€ 0	€ 0
Overige giften	€ 0	€ 0
Giften	€	€
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten (omzet)	€ 0	€ 0
Financiële baten	€ 0	€ 0
Overige baten	€ 0	€ 0
Som van alle baten	€	€
Lasten		
Inkoopwaarde van geleverde producten (kostprijs)	€	€ 0
Verstrekte subsidies & giften	€ 0	€ 0
Aankopen en verwervingen	€ 0	€ 0
Communicatiekosten	€ 0	€ 0
Personeelskosten	€ 330589	€ 487434
Huisvestingskosten	€ 33047	€ 121302
Afschrijvingen	€	€
Financiële lasten	€	€
Overige lasten	€ 33047	€ 121302
Som van de lasten	€	€
Saldo van baten en lasten	€	€

3 Staat van baten en lasten (vervolg)**Toelichting**

Geef hier een toelichting bij de staat van baten en lasten of vul de url naar de jaarrekening in als hier een toelichting in is opgenomen.

De kosten van de organisatie worden als volgt over de diverse doelstelling verdeeld. De verdeling vindt in beginsel plaats op basis van de realisatie in het boekjaar aan de hand van per kostenplaats in de begroting vastgestelde verdeelsleutels. De loonkosten van een deel van de medewerkers zijn direct toe te rekenen aan een specifieke doelstelling. Voor de indirecte medewerkers geldt dat op basis van een inschatting een verdeling is gemaakt van de gerealiseerde inzet van uren en de loonkosten naar rato hiervan zijn toegerekend.

Url van de jaarrekening
Vul de link in naar de jaarrekening als u deze ook hebt gepubliceerd.

